

NND definisjon = den definisjonen som NND har lagt til grunn for bruk i egen organisasjon. Dette kan bety andre ting i andre sammenhenger/organisasjon
 N/A = ikke relevant (not applicable)

Norsk begrep	Engelsk begrep	Definisjon - NND	Referanser <i>F.eks lover, forskrifter og krav</i>	Definition - English translation	IFEs definisjon
3. parts verifikasjon	3rd party verification	Verifikasjon som gjennomføres av ressurser som ikke tilhører NND eller utfører andre oppdrag for NND innenfor samme fagområde.	NND	Verification carried out by resources that do not belong to NND or carry out other assignments for NND within the same subject area.	
Absorbent dose	Absorbed dose	Absorbent dose er absorbent energi per masseenhed når ioniserende stråling vekselvirker i et materiale. Absorbent dose angis knyttet til respektive material, som for eksempel absorbent dose til vann, luft, bløtvev, ben, etc. Enheten er Gray (Gy), 1 Gy = 1 J/kg	DSA - Dosimetriord og -uttrykk IAEA Safety Glossary (2018)	The total energy imparted in the volume divided by the mass in the volume.	
Adgangsklaring	Clearance for entry	Prosess for å gi selvstendig adgang til skjermingsverdige objekter og infrastruktur.	Sikkerhetsloven §8-3	Process for providing independent access to objects and infrastructure worthy of screening	
Akseptkriterier	Acceptance Criteria	Kriterier som etableres for et anlegg for å kunne avgjøre om sikkerheten er ivarettatt. Konklusjonen i en Safety-analyse er på bakgrunn av disse kriteriene.	IAEA Safety Glossary 2018	Specified bounds on the value of a functional indicator or condition indicator used to assess the ability of a structure, system or component to perform its design function.	
Aktivering	Activation	Proessen der radioaktivitet induiseres i et stoff (materiale) ved bestråling av det.	IAEA Safety Glossary (2018)	The process of inducing radioactivity in matter by irradiation of that matter	
Aktivierungsprodukt	Activation Product	Radionuklide produsert ved opptak av nøytroner i, eller i nærheten av en nøytronkilde (reaktor).	IAEA Safety Glossary (2018)	A radionuclide produced by activation	
Aktivitet (Prosjekt)	Activity	En eller flere arbeidsoppgaver som krever ressurser for å gjennomføres	NND	One or more tasks that require resources to be implemented	
Anlegg	Facility	Beskriver et fysisk anlegg. (f.eks JEEP II, JEEP I, Stavbrønn. Hvert anlegg vil ha en sikkerhetsstudie.)	IAEA Safety Glossary (2018)	'Facilities' includes: nuclear facilities; irradiation installations; some mining and raw material processing facilities such as uranium mines; radioactive waste management facilities; and any other places where radioactive material is produced, processed, used, handled, stored or disposed of — or where radiation generators are installed — on such a scale that consideration of protection and safety is required.	
Anleggets sluttrapport	Final object survey	Et dokument som viser hvordan NND har konkludert med at et anlegg er fritt for radioaktivt materiale.	Prosess Dekommisjonering IAEA WS-G-5.1	Final radiological survey report to demonstrate compliance with the site release criteria for restricted or unrestricted release. Part of the final decommissioning report.	
Anleggsansvarlig		Forvalter av atomanlegg på vegne av konsesjonseier	NND	Manager of nuclear facilities on behalf of the license holder	
Anleggseier		NND benytter ikke Anleggseier; se Konsesjonseier	NND	NND does not use Plant Owner; see License holder	
Anleggsområde (hvor det foregår bygningsarbeid)	Building site	Et samlet areal som er innenfor en definert perimetersikring. (F.eks alt på Kjeller innenfor det doble gjerdet er et 'område')	NND	A total area that is within a defined perimeter security. (For example, everything in Kjeller within the double fence is an 'area')	
Anrike	Enrich	Prosess som fører til høyere konsentrasjon av fisil isotop (f.eks anrikning av uran til høyere konsentrasjon av U-235)	IAEA Safeguards Glossary (2001)	Isotope separation process by which the abundance of a specified isotope in an element is increased, such as the production of enriched uranium or heavy water, or plutonium with an increase in the fissile isotope.	
Arbeidspakke (Prosjekt)	Work package	Betegnelse på element på laveste nivå i arbeidsstrukturen (WBS)	NND	Designation of element at lowest level i the work structure (WBS)	
Atomanlegg	Nuclear facility	Atomanlegg/Atomreaktoranlegg; fabrikk for framstilling eller behandling av atomsubstans, fabrikk for separasjon av isotoper i atombrensel, fabrikk for opparbeidning av bestrålt atombrensel, innretning for lagring av atomsubstans, bortsett fra innretning som er bestemt til bare å brukes til midlertidig oppbevaring under transport, ~~se etter deponeringsanlegg, kjerneenergi~~	Lov om atomenergivirksomhet	"Nuclear facility/Nuclear reactor facility; factory for the production or treatment of nuclear material, factory for the separation of isotopes in nuclear fuel, factory for the processing of irradiated nuclear fuel, facility for the storage of nuclear material, except for facilities that are only intended to be used for temporary storage during transport, and ~~according to the minister's further determination, other~~	
Atomavfall		Formålet er å henvise til kilden for avfallet/hvor avfallet er oppstått (f.eks sykehusavfall, industriavfall)	Redegjort for i møte mellom DSA og NND 16.2.2021	N/A	
Atombrensel	Nuclear Fuel	Nukleært fissilt materialet i form av produserte elementer til bruk i en kjernereaktor. Spaltbart stoff som består av uran eller plutonium i metallisk form, i legering eller i kjemisk forbindelse, samt annet spaltbart stoff som departementet måtte bestemme.	Atomenergiloven §1 a)	Fissionable nuclear material in the form of fabricated elements for loading into the reactor core of a civil nuclear power plant or research reactor.	
Atomsubstans	Nuclear substance	Atombrensel, bortsett fra naturlig uran og utmagret uran, samt radioaktivt produkt, unntatt radioisotoper som brukes til industrielt, kommersielt, jordbruksmessig, medisinsk, vitenskapelig eller undervisningsmessig formål eller som er bestemt for og uten videre brukelige til et slikt formål.	Atomenergiloven § 2 Paris Convention on Third Party Liability in the Field of Nuclear Energy of 29th July 1960.	Nuclear fuel (other than natural uranium and other than depleted uranium) and radioactive products or waste.	
Autorisasjon etter sikkerhetsloven	Authorization according to Law on Safety	Godkjenning som en person må få av autorisasjonsansvarlig i virksomheten for å få tilgang til sikkerhetsgradert informasjon og adgang til skjermingsverdige objekter og infrastruktur jfr sikkerhetsloven	Sikkerhetsloven § 8-9	Approval that a person must obtain from the authorization officer in the business in order to gain access to security-rated information and access to objects and infrastructure worthy of shielding, cf. the Norwegian Security Act	
Avfall	Waste	Løsøre/tingstoffer eller stoffer som noen har kassert, har til hensikt å kassere eller er forpliktet til å kassere	Forurensningsloven § 27 IAEA Safety Glossary 2018-edition	Material for which no further use is foreseen.	
Avfallsakseptkriterier	Waste Acceptance Criteria (WAC)	Kvantitative eller kvalitative kriterier spesifisert av tilsynsmyndigheten, eller spesifisert av en operatør og godkjent av tilsynsmyndigheten, for avfallet form og avfallspakke som skal aksepteres av operatøren av en avfallshåndteringsanlegg eller deponi. (F.eks generelle, radiologiske, fysiske, kjemiske (inkl biologiske), mekaniske som inkluderer krav på administrative prosesser)	IAEA Safety Glossary 2018	Quantitative or qualitative criteria specified by the regulatory body, or specified by an operator and approved by the regulatory body, for the waste form and waste package to be accepted by the operator of a waste management eller disposal facility.	
Avfallsinventar (radioc)	Waste Inventory	Alt avfall, inkludert brensel, som genereres fra atomvirksomhet, bruk av radioisotoper i forskning, industrielle kilder og kommersielle produkter (røykvarslere) og produksjon av radiofarmaka. Inkluderer ikke NORM avfall.	Joint Convention of the Safety of Spent Nuclear Fuel and on the Safety of Radioactive Waste Management (International Law Series no 1)	Consists of total inventory of i) radioactive waste and ii) fuel: i) Inventory of radioactive waste include items being held in storage at radioactive waste management and nuclear fuel cycle facilities; has been disposed of; has resulted from past practices. This inventory shall contain a description of the material and other appropriate information available, such as volume or mass, activity and specific radionuclides. ii) Inventory of spent fuel that is subject to this Convention and that is being held in storage and of that which has been disposed of. This inventory shall contain a description of the material and, if available, give information on its mass and its total activity.	

Avfallsminimering	Waste minimization	Reduksjon av avfallsmengder gjennom tiltak/ virkemidler som motvirker at avfall oppstår. Oppnås ved å stimulere til redusert forbruk og overgang til produksjonsprosesser som gir mindre avfall	www.miljolare.no/info/ordliste/	Waste minimization is defined as the minimization of the generation and spread of radioactivity, and the minimization of the volume of radioactive wastes arising from the management of materials from D&D operations, to levels 'as low as reasonably achievable' (ALARA) both safety and economic factors being taken into account. This involves minimization of their impact on the environment and reduction in overall D&D cost.	
Avhengighet (Prosjekt)	Dependency	Rekkefølgerelasjon mellom aktiviteter	NND	Order relationship between activities	
Avlevering	Submittance	Avlevere dokumenter (f.eks papir og digitale arkiver til Riksarkivet)	Arkivloven, arkivforskriften, riksarkivarens forskrift	"Deliver documents (e.g. paper and digital archives for the National Archives)"	
Avvik	Non conformance	Manglende oppfyllelse av et krav	ISO 9000	A departure from specified requirements. (Safety Glossary)	Mangel på oppfyllelse av krav; som er pålagt av myndigheter eller interne pålegg gjennom alle nivåer av ledelsessystemet. Bevis skal fremgå. NSM: avvik – manglende samsvar med krav i eller i medhold av sikkerhetsloven eller virksomhetens styringssystem for sikkerhet
Bakgrunnsjekk	Background check	En prosess med å innhente, sammenligne og dokumentere informasjon om en person, i den hensikt å bekrefte eller avkrefte det kandidaten selv opplyser.	Rapport fra PST, NSM, NSR og politiet "Sikkerhet ved ansettelsesforhold"	A process of obtaining, comparing and documenting information about a person, with the aim of confirming or denying what the candidate himself states.	
Barriere	Barrier	Teknisk, operasjonell, organisatoriske eller andre planlagte og iverksatte tiltak som har til hensikt å bryte en identifisert uønsket hendelseskjede.	Risikoanalyse - Teori og metoder <i>Rausand og Utne</i>	A physical obstruction that prevents or inhibits the movement of people, radionuclides or some other phenomenon (e.g. fire), or provides shielding against radiation.	
Becquerel (Bq)	Becquerel (Bq)	Antall atomspaltninger eller antall utsendte partikler per sekund; 1 becquerel = 1 Bq = 1 spaltning per sekund	IAEA Safety Glossary (2018)	The SI unit of activity, equal to one (transformation) per second.	
Behandling av radioaktivt avfall (jmf. "Håndtering av radioaktivt avfall)	Pre-disposal waste management	Alle administrative og operasjonelle aktiviteter involvert i behandlingen av radioaktivt avfall, som inkluderer forbehandling, behandling, kondisjonering, transport og lagring av radioaktivt avfall (ikke deponering).	IAEA Safety Glossary (2018), p. 187.	Any waste management steps carried out prior to disposal, such as pretreatment, treatment, conditioning, storage and transport activities.	
Beslutningspunkt (prosjekt)	Decision point/Gate/Toll gate	Et definert, overordnet og formelt punkt i prosjektet hvor det skal tas en prinsipiell beslutning om prosjektet skal videreføres eller avsluttes	NND	A defined, overarching and formal point in the project where a principled decision must be made as to whether the project should be continued or terminated	
Brenseldatabase	Nuclear fuel database	Database inneholdende informasjon om produksjon, bestråling og lagring av atombrensel.	IAEA-SSG-40 Appendix I	Database containing information about production/manufacture, irradiation and storage of nuclear fuel/material.	
Brenselssyklus	Nuclear Fuel Cycle	Alle aktiviteter som inngår i produksjon av atomenergi.	NND	All operations associated with the production of nuclear energy	
Buffer	Buffer	Et materiale eller en gjenstand plassert rundt avfallspakken for å fungere som en barriere for å unngå migrasjon av radionuklider fra avfallet.	Radioactive Waste Management Glossary (2003)	Any substance placed around a waste package in a disposal facility to serve as a barrier to restrict the access of groundwater to the waste package and to reduce by sorption and precipitation the rate of eventual migration of radionuclides from the waste.	
Dekommisjonering	Decommissioning	Dekommisjonering refererer til de administrative og tekniske tiltakene som er tatt for å fjerne alle eller noen av regulatoriske kontrollene fra et konsesjonsbelagt anlegg, slik at anlegget og dets område kan gjenbrukes. Dekommisjonering inkluderer aktiviteter som planlegging, fysisk og radiologisk karakterisering, dekontaminering av anlegg og områder, demontering og håndtering av radioaktive og ikke radioaktive materialer.	IAEA Safety Glossary (2018) Cambridge Dictionary	IAEA: Decommissioning refers to the administrative and technical actions taken to remove all or some of the regulatory controls from an authorized facility so the facility and its site can be reused. Decommissioning includes activities such as planning, physical and radiological characterization, facility and site decontamination, dismantling, and materials management.	
Dekommisjoneringsplan	Decommissioning Plan	Dette er et dokument som utvikles i faser: Initiell, Pågående og Endelig dekommisjoneringsplan. Et dokument som inneholder detaljert informasjon om foreslått dekommisjonering av et anlegg. Den godkjente dekommisjoneringsplanen beskriver aktivitetene (inkludert dekontaminering og /eller fjerning av strukturer, systemer og komponenter) at gjennomføre iht prosedyrer, prosesser og arbeidsaktiviteter i forbindelse med dekommisjonering.	IAEA Glossary 2018	A document containing detailed information on the proposed decommissioning of a facility. The approved decommissioning plan describes the actions (including decontamination and/or the removal of structures, systems and components) to be taken in carrying out procedures, processes and work activities for the purposes of decommissioning.	
Dekommisjoneringsstrategi	Decommissioning Strategy	Det overordnede formålet med en dekommisjoneringsstrategi er å oppnå det endelige målet med dekommisjoneringsprosjektet. Konsesjonseier skal velge en dekommisjoneringsstrategi som vil danne grunnlaget for planleggingen for dekommisjonering. Strategien skal være i samsvar med den nasjonale strategien for håndtering av radioaktivt avfall.	IAEA Safety Reports Series no.50 Decommissioning strategies for facilities using radioactive materials IAEA Safety Glossary (2018)	The overall purpose of a decommissioning strategy is to achieve the final end point of the decommissioning programme. The licensee shall select a decommissioning strategy that will form the basis for the planning for decommissioning. The strategy shall be consistent with the national policy on the management of radioactive waste.	
Dekontaminere	Decontaminate	Å fjerne uønsket farlig materiale fra noe. I vår sammenheng betyr det å fjerne radioaktiv kontaminering.	Cambridge English Dictionary	To remove dangerous substances from something.	
Delstrategi	Sub-strategy	En underliggende del av en strategi, som del av en fremgangsmåte for å omgjøre misjoner, visjoner og strategiske mål til virkelighet. Følges opp av konkrete målsetninger og handlingsplaner.	NND	An underlying part of a strategy, as part of a procedure for turning missions, visions and strategic goals into reality. Followed up by concrete objectives and action plans.	
Demontering	Dismantling	Demontering og nedrivning av konstruksjoner, systemer og komponenter til et anlegg for avvikling	IAEA Safety Glossary (2018)	The taking apart, disassembling and tearing down of the structures, systems and components of a facility for the purposes of decommissioning	
Deponeringspliktig radioaktivt avfall		Radioaktivt avfall med større eller lik verdier for total aktivitet og spesifikk aktivitet enn angitt i forskrift om radioaktiv forurensning og avfall, vedlegg 1 bokstav b.	Forskrift om radioaktivt forurensning og avfall, § 2, bokstav b) og vedlegg 1 bokstav b	Radioactive waste with greater or equal values for total activity and specific activity than stated in regulations on radioactive pollution and waste, appendix 1 letter b.	
Deponi	Repository/ Disposal facility	Et kontrollert og godkjent anlegg egnet for plassering av avfall uten en intensjon om å ta avfallet ut igjen.	Avfallsforskriften § 9-3	A facility for emplacement of spent fuel or radioactive waste in an appropriate facility without the intention of retrieval.	

Design Basis (Kravspesifikasjon)	Design Basis	Etablere akseptable ytelseskrav til strukturer, systemer og komponenter (SSC) i et byggverk eller en konstruksjon/innstallasjon. Dvs krav til utforming av feks en konstruksjon eller et byggverk.	IAEA Safety Glossary (2018)	The range of conditions and events taken explicitly into account in the design of structures, systems and components and equipment of a facility, according to established criteria, such that the facility can withstand them without exceeding authorized limits	
Designenhet	Design Authority	Den utpakte enheten som tar det overordnede ansvaret for designprosessen, godkjenning av designendringer, og for å sikre at den nødvendige kunnskapen blir etablert, bevart og utvidet med erfaring i organisasjonen.	IAEA, INSAG-19	The designated entity that takes the overall responsibility for the design process, approval of design changes, and for ensuring that the requisite knowledge is established, preserved and extended with experience.	
Deterministisk analyse	Deterministic analysis	En form for risikoanalyse der man ønsker å finne de radiologiske konsekvensene til initierende hendelser. Dette gjøres ved å analysere hendelseskjeder og deres påvirkning på sikkerhetssystemer og barrierer. Det gjøres ikke en estimering av sannsynligheter eller frekvens. Man bruker gjerne konservative antagelser eller beste-estimat i disse analysene.	IAEA Safety Glossary	Analysis using, for key parameters, single numerical values (taken to have a probability of 1), leading to a single value for the result. In the safety of nuclear installations, for example, this implies focusing on accident types, releases of radioactive material and consequences, without considering the probabilities of different event sequences. Typically used with either 'best estimate' or 'conservative' values, based on expert judgement and knowledge of the phenomena being modelled.	
Deterministisk effekt	Deterministic Effect	Strålingsinduserte effekter der effekter først oppstår over en bestemt dosegrense. Over denne grensen forsterkes effekten i takt med stråledosen.	IAEA Safety Glossary (2018)	A radiation induced health effect for which generally a threshold level of dose exists above which the severity of the effect is greater for a higher dose.	
Dokument	Document	En logisk avgrenset informasjonsmengde som er lagret på et medium for senere lesing, lytting, fremføring eller overføring. Eksempler på dette kan være: Brev, e-post, SMS, tegning, rapport, harddisk, minnepinner, minnekort, DVD, CD, film osv.	Offentlighetsloven	A logically delimited amount of information that is stored on a medium for later reading, listening, performance or transmission. Examples of this can be: Letters, e-mails, SMS, drawings, reports, hard drives, memory sticks, memory cards, DVDs, CDs, films, etc.	
Dokumentert informasjon (Styrende dokument)	Documented information	Informasjon som det kreves at en organisasjon styrer etter og vedlikeholder, og mediet den er lagret på Merknad 1: Dokumentert informasjon kan være i ethvert format og på ethvert medium og fra enhver kilde Merknad 2: Dokumentert informasjon kan vise til: - ledelsessystemet inklusive tilhørende prosesser - informasjon som utarbeides for å drive organisasjonen (dokumentasjon) - bevis på oppnådde resultater (registreringer)	ISO 9000:2015	Information that an organization is required to manage and maintain, and the medium on which it is stored Note 1: Documented information may be in any format and on any medium and from any source Note 2: Documented information may refer to: - the management system including associated processes - information prepared to run the organization (documentation) - proof of results achieved (registrations)	
Dose	Dose	Et mål for energi som deponeres (joule/kg) pga stråling	IAEA Safety Glossary (2018)	A measure of the energy deposited by radiation in a target	
Doserate	Doserate	Dose per tidsenhet	IAEA Safety Glossary (2018)	The dose per unit time	
Dosimeter	Dosimeter	Et dosimeter er et instrument for måling av ioniserende stråling, og kan være basert på ulike måleprinsipper avhengig av formål (strålingstype, energi, mengde). Vanligste prinsipper er basert på enten ionisasjonskammer, Geiger-Müller rør, scintillasjonsteller eller termoluminescense (TLD). Brukes ofte om instrument (innretning) som benyttes til å måle effekten av ioniserende stråling.	DSA - Dosimetriord og -uttrykk Merriam Webster Dictionary	Instrument for measuring and monitoring exposure to doses of radiation	
Driftstillatelse		Før et atomanlegg settes i drift, skal innehaveren ha godkjenning til dette av Direktoratet for strålevern og atomikkerhet.	Atomenergiloven § 11.2	N/A	
Effektiv dose	Effective dose	Gjennomsnittlig helkroppsdose beregnet fra den absorberte dosen, korrigert for strålingstype og vektet med strålefølsomhet for eksponerte organer. Enheten for effektiv dose er sievert (Sv).	Strålevernforskriften IAEA Safety Glossary (2018)	The quantity E, defined as a summation of the tissue or organ equivalent doses, each multiplied by the appropriate tissue weighting factor	
Effektmål (Prosjekt)	Effect orientated goal	Mål som beskriver de effekter og mulige gevinster som søkes oppnådd ved å gjennomføre prosjektet. Effektmålene peker tilbake på de behov eller problemer som utløste prosjektet ideen.	NND	Before a nuclear facility is put into operation, the owner must have approval for this from the Directorate for Radiation Protection and Nuclear Safety.	
Egenkontroll	Self assessment	Gjennomføres av den som har gjort jobben ved bruk av sjekklister	NND	Carried out by the person who has done the work using checklists	
Ekvivalent dose	Equivalent dose	Absorbert dose multiplisert med vekt faktoren til ulike strålingstyper som røntgen-, gamma-, beta-, alfa- eller nøytronstråling. Enheten for ekvivalent dose er sievert (Sv)	Strålevernforskriften IAEA Safety Glossary (2018)	The product of the absorbed dose at a point in the tissue or organ and the appropriate quality factor for the type of radiation giving rise to the dose.	
Endelig dekommisjoneringsplan (EDP)	Final Decommissioning plan	Den endelige dekommisjoneringsplanen er den versjonen av dekommisjoneringsplanen som blir levert for godkjenning til tilsynsmyndigheten før implementering av planen. Under implementeringen av denne endelige planen, kan det bli behov for revisjoner eller endringer som aktiviteten utvikler seg. Dette er en overordnet plan som beskriver dekommisjeringen for alle NNDs anlegg. 1. versjon av endelig dekommisjoneringsplan sendes til DSA for godkjenning. Etterhvert som vi dekommisjonerer, så vil EDP bli oppdatert. Ved hver endring som fører til endring i EDP, så må EDP sendes inn til DSA for godkjenning for hvert anlegg.	IAEA Glossary 2018 Decommissioning of Facilities GSR, Part 6	The final decommissioning plan is that version of the decommissioning plan submitted for approval to the regulatory body prior to implementation of the plan. During implementation of this final plan, revisions or amendments may subsequently be needed as the activity progresses.	
Endringsmelding (Prosjekt)	Change request	Et spørsmål om tillatelse til å innføre en endring i prosjektet. Bekreftelse skjer gjennom en "Endringsordre", dvs. en formell ordre for endring. Kan komme både fra prosjektet til leverandøren, eller fra leverandøren til prosjektet.	NND	"A question of permission to introduce a change in the project. Confirmation takes place through a "Change Order", i.e. a formal order for change. Can come both from the project to the supplier, or from the supplier to the project."	
Endringsordre (Prosjekt)	Change Order	Formell ordre som forandrer arbeidsomfang eller leveranser i kontrakten. Gjelder hovedsakelig den tekniske løsningen og dens innvirkning på tid og kostnad, men kan også gjelde for rene endringer i tid og kostnader.	NND	"Formal order changing scope of work or deliveries in the contract. Mainly applies to the technical solution and its impact on time and cost, but can also apply to pure changes in time and cost."	
Etterfylle	Backfill	Å fylle igjen utgravede deler av et deponi etter at avfall har blitt plassert.	IAEA Safety Glossary (2018)	Material used to refill excavated portions of a disposal facility after waste has been emplaced.	
Fisjonsprodukt	Fission product	Radionuklide produsert ved nukleær fisjon	IAEA Safety Glossary (2018)	A radionuclide produced by nuclear fission.	
Fissilt materiale	Fissile material	NND benytter ikke fissilt materiale; se Spaltbart materiale	NND	N/A	
Forebyggende sikkerhet	Preventative safety measures	Planlegging, tilrettelegging, gjennomføring og kontroll av forebyggende sikkerhetstiltak som søker å fjerne eller redusere risiko som følge av sikkerhetstruende virksomhet (spionasje, sabotasje og terrorhandlinger).	Sikkerhetsloven § 1-5	Planning, facilitation, implementation and checking of protective measures targeting activities which present a threat to security and the consequences of such activities	
Foreløpig anleggsrapport	Preliminary object survey	Dokument som viser tilstanden til et anlegg, basert på karakterisering før prosessen dekommisjonering starter	Prosess Dekommisjonering	Document showing the condition of a facility, based on characterization before the decommissioning process starts	
Forflytning (av radioaktivt materiale)	Relocation	Forflytning skjer inne på et område, mens transport skjer mellom områder.	NND	Movement takes place within an area, while transport takes place between areas.	

Forsvar i dybden	Defence in Depth	Tekniske og fysiske barrierer designet inn i en aktivitet, system eller utstyr i tillegg til administrative systemer som bl. a skal opprettholde sikkerhetsnivået dersom en eller flere tekniske barrierer ikke er tilgjengelige. En hierarkisk distribusjon av forskjellige nivåer av diverse utstyr og prosedyrer for å forhindre opptrapping av forventede operasjonelle hendelser og for å opprettholde effektiviteten av fysiske barrierer plassert mellom en strålekilde eller radioaktivt materiale og arbeidere, medlemmer av offentligheten eller miljøet, i operasjonelle stater og for noen barrierer, i ulykkesforhold	IAEA Safety Glossary 2018 edition	A hierarchical deployment of different levels of diverse equipment and procedures to prevent the escalation of anticipated operational occurrences and to maintain the effectiveness of physical barriers placed between a radiation source or radioactive material and workers, members of the public or the environment, in operational states and, for some barriers, in accident conditions.	
Fravik	Exemption	Planmessig avvik fra de opprinnelig spesifiserte kravene for et produkt før realisering.	IAEA SAFETY STANDARDS Application of the Concept of Exemption Draft Safety Guide DS499 (Revision of part of safety guide RSG 1.7)	The determination by a regulatory body that a source or practice need not be subject to some or all aspects of regulatory control on the basis that the exposure and the potential exposure due to the source or practice are too small to warrant the application of those aspects or that this is the optimum option for protection irrespective of the actual level of the doses or risks.	
Friklassing	Clearance	Fjerning fra regulatorisk kontroll av radioaktivt materiale eller radioaktive objekter iht godkjente nukleære fasiliteter og aktiviteter.	IAEA Safety Glossary (2018)	Removal of regulatory control by the regulatory body from radioactive material or radioactive objects within notified or authorized facilities and activities.	
Gjenfylle	N/A	Å fylle igjen en grop eller et bergrom uten at det er hensatt avfall der. (F.eks så skal fjellhallen i Halden gjenfylles)	NND	N/A	
Gradert tilnærming	Graded Approach	Prosess eller metode der kontrollmekanismene er tilpasset den sannsynlighet og de konsekvenser, samt det risikonivået som er forbundet med mangel på kontroll (ikke skyte spurv med kanon)	IAEA Safety Glossary 2018	1: For a system of control, such as a regulatory system or a safety system, a process or method in which the stringency of the control measures and conditions to be applied is commensurate, to the extent practicable, with the likelihood and possible consequences of, and the level of risk associated with, a loss of control. 2: An application of safety requirements that is commensurate with the characteristics of the facilities and activities or the source and with the magnitude and likelihood of the exposures.	
Gray (Gy)	Gray (Gy)	SI enheten for absorbert dose (1 Gy = 1J/kg)	IAEA Safety Glossary (2018)	The SI unit of kerma and absorbed dose, equal to 1 J/kg.	
Grenseverdi	Limit value	Krav satt av myndigheter. Nivå vi ikke kan overstige	NND	Requirements set by the authorities. Level we cannot exceed	
Grunnleggende nasjonale funksjoner (GNF)	Fundamental national functions	Tjenester, produksjon og andre former for virksomhet som er av en slik betydning at et helt eller delvis bortfall av funksjonen vil få konsekvenser for statens evne til å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser	Sikkerhetsloven § 1-5	Services, production and other forms of business that are of such importance that a complete or partial loss of function will have consequences for the state's ability to safeguard national security interests	
Grunnsikring	Physical protection	Grunnsikring er et sett av ulike typer tiltak som skal bidra til et forsvarlig sikkerhetsnivå i virksomheter i en normaltilstand. Tiltakene kan være ulike typer barrierer, systemer for å oppdage og varsle om hendelser, systemer og rutiner for å avklare hendelser og dens bakgrunn og oppfølging av uønskede aktiviteter og hendelser. Grunnsikringstiltakene kan bestå av en kombinasjon av tiltak.	Virksomhetssikkerhetsforskriften §	Measures (including structural, technical and administrative protective measures) taken to prevent an adversary from achieving an undesirable consequence (such as radiological sabotage, or the unauthorized removal of nuclear or other radioactive material in use, storage or transport) and to mitigate or minimize the consequences if the adversary initiates such a malicious act.	
Habil	Unbiased	Habilitet er et uttrykk for at det ikke foreligger omstendigheter som gir en særlig og nær tilknytning til en sak, slik at vedkommende har nødvendig tillit til å behandle saken	NOU 2019: 5 Ny forvaltningslov — Lov om saksbehandlingen i offentlig forvaltning (forvaltningsloven). 16 Inhabilitet. 16.1 Hva er inhabilitet	Unbiased is an expression that there are no circumstances that give a special and close connection to a case, so that the person concerned has the necessary confidence to deal with the case	
Historisk avfall	Legacy Waste	Avfall som ble generert av tidligere aktiviteter - typisk for flere tiår siden	NND	Wastes that were generated by past activities - typically decades ago (not a formal definition, but according to normal usage)	
Høyenriktet uran	High enriched Uranium (HEU)	Uran som inneholder mer enn 20 % av isotopen U-235.	IAEA Safety glossary (2018)	Uranium containing 20% or more of the isotope 235U. HEU is considered a special fissionable material (see No. 4.5) and a direct use material (see No. 4.25).	
Håndtering av radioaktivt avfall (jmf. "Behandling av radioaktivt avfall")	Radioactive waste management (RWM)	Alle administrative og operasjonelle aktiviteter involvert i håndteringen av radioaktivt avfall, som inkluderer forbehandling, behandling, kondisjonering, transport, lagring og deponering av radioaktivt avfall.	IAEA Safety Glossary (2018), p. 187.	All administrative and operational activities involved in the handling, pretreatment, treatment, conditioning, transport, storage and disposal of radioactive waste.	
Industriell sikkerhet	Industrial safety	NND benytter begrepet industriell sikkerhet for beskyttelse av individer mot kjemiske og fysiske risikofaktorer. Begrepet omfatter ikke radiologiske risikofaktorer.	NND	NND uses the concept of industrial safety for the protection of individuals against chemical and physical risk factors. The term does not include radiological risk factors.	N/A
Informasjonssikkerhet	Information security	Arbeidet med informasjonssikkerhet handler om å sikre informasjonsbehandlingen. Det betyr å sikre at informasjon i alle former: - ikke blir kjent for uvedkommende (konfidensialitet) - ikke blir endret utilsiktet eller av uvedkommende (integritet) - er tilgjengelig ved behov (tilgjengelighet)	ISO 27001	"The work with information security is about securing information processing. This means ensuring that information in all forms: - does not become known to unauthorized persons (confidentiality) - is not changed unintentionally or by unauthorized persons (integrity) - is available when needed (availability)"	
Initiell dekommisjoneringsplan	Initial Decommissioning Plan	Innlendende planlegging for dekommisjonering under lokalisering og utforming av et anlegg. Opprettes under design- og konstruksjonsfasen ved bygging av nye anlegg. Er et dokument som inngår i konsesjonssøknad for et nytt anlegg.	IAEA GSR, part 6	Planning for decommissioning begins at the design stage and continues throughout the lifetime of the facility.	
Initierende hendelser	Initiating events	Hendelser som fører til definerte operasjonelle hendelsesforløp eller ulykkesituasjoner (benyttes som utgangspunkt for risikoanalyser som inngår i Sikkerhetsstudier)	NND	An identified event that leads to anticipated operational occurrences or accident conditions.	
Inneslutning	Containment	Strukturer som hindrer frigjøring og spredning av radioaktivt materiale, samt metoder som reduserer utslipp.	IAEA Safety Glossary, 2018 edition	Methods or physical structures designed to prevent or control the release and the dispersion of radioactive substances.	
Instruks	Instruction	En instruks skal benyttes der det er behov for å stille interne krav fra NNDs direktør eller fra sektordirektør (innenfor eget fagområde). Brukes for å sette interne krav (krav til deler av NND). Eksempel: Instruks for informasjonssikkerhet. (Se dokumentet "Utarbeide styrende dokumentasjon")	NND	An instruction must be used where there is a need to make internal demands from NND's director or from sector director (within own specialist area). Used to set internal requirements (requirements for parts of NND). Example: Instructions for information security. (See the document "Utarbeide styrende dokumentasjon")	

Intelligent kundefunksjon	Intelligent Customer capability	En funksjon som sikrer at ledelsen i NND har oversikt over det behov for eksterne ressurser som utløses av bl.a. krav, oppdrag og strategier, samt hva som kreves av kapasitet, spesifikasjoner og kompetanse både i NND og hos eksterne ressurser for gjennomføring. Funksjonen bistår når eksterne ressurser mottas og avvikles (on/off-boarding) samt følger opp med hensyn på kvalitet, kompetanse og sikkerhetsmessige forhold. Funksjonen skal også bidra til erfaringsoverføring fra eksterne ressurser, samt læring for kontinuerlig forbedring etter gjennomført leveranse.	NND	A function that ensures that the management in NND has an overview of the need for external resources triggered by, among other things, requirements, assignments and strategies, as well as what is required in terms of capacity, specifications and competence both in NND and with external resources for implementation. The function assists when external resources are received and processed (on/off-boarding) and follows up with regard to quality, competence and safety conditions. The function shall also contribute to the transfer of experience from external resources, as well as learning for continuous improvement after completed delivery.	
Interessent (prosjekt)	Stakeholder	Prosjektets interessenter er personer, grupper eller organisasjoner som kan påvirke, vil bli påvirket av, eller oppfatter at de vil bli påvirket av prosjektets gjennomføring eller resultater	NND	The project's stakeholders are persons, groups or organizations that can influence, will be influenced by, or perceive that they will be influenced by the project's implementation or results	
Karakterisering	Characterization	Systematisk og grundig undersøkelse av objekter over parametere av interesse. Utføres i henhold til krav som er satt for karakterisering. Beskrivelse av et objekts egenskaper (kjemisk, radiologisk, biologisk). Eksempel: Hva består objektet av, grundig undersøkelse av hvilken type stål det er, konsentrasjon av forskjellige radionuklider, metaller og andre kjemiske og biologiske komponenter.	NND	Systematic and thorough examination of objects over parameters of interest. Performed in accordance with requirements set for characterization. Description of an object's properties (chemical, radiological, biological). Example: What the object is made of, thorough examination of what type of steel it is, concentration of different radionuclides, metals and other chemical and biological components.	
Karakterisering av anleggsområdet	Site Characteristics	Detaljerte overflate- og undergrundsundersøkelser og aktiviteter på et område for å bestemme de radiologiske forholdene, eller for å evaluere kandidat deponier. (f.eks for å innhente informasjon om egnetheten til et deponi)	IAEA Safety Glossary (2018)	Detailed surface and subsurface investigations and activities at a site to determine the radiological conditions at the site or to evaluate candidate disposal sites to obtain information to determine the suitability of the site for a disposal facility and to evaluate the long term performance of a disposal facility at the site.	
Karakteriserings/evalueringsplan		Plan som opprettes i forkant av karakteriseringstrinnet i lokaliseringsprosess	NND		
Kartlegging	Mapping	Oversikt og undersøkelse som danner grunnlag for videre grundig karakterisering. Utføres i henhold til krav som er satt for kartleggingen. Eksempel: Hvilke bygg finnes, hva finnes i byggene, objektens størrelse, plassering, fysiske form, type fysisk materiale osv	NND	Overview and investigation that forms the basis for further thorough characterization. Carried out in accordance with the requirements set for the mapping. Example: Which buildings are there, what is in the buildings, the objects' size, location, physical shape, type of physical material, etc	
Kartleggingsplan		Plan som opprettes i forkant av kartleggingsfasen i en lokaliseringsprosess			
Kassasjon (arkiv)		Se Sletting	Arkivloven, arkivforskriften, riksarkivarens forskrift	N/A	
Kjerneprosess	Core process	Kjerneprosesser er et sett av aktiviteter som er sentrale i virksomhetens produkt- og tjenesteproduksjon, og som har som hovedoppgave å tilføre verdi til sluttbrukeren. Det er kjerneprosessene en virksomhet er bygget opp rundt.	IAEA Safety Report Series (SRS) No. 75 DFØ	The process that constitutes the core business and first purpose of an organization. Processes required to perform activities, to ensure the fulfilment of objectives and requirements	
Komiteé/Utvalg	Committee	Komiteé, er et antall personer som har fått i oppdrag å utrede, forberede eller avgjøre en bestemt sak. Ordet utvalg kan brukes på lik linje som komiteé.	Store norske leksikon	Committee is a number of people who have been assigned to investigate, prepare or decide on a specific matter. The word selection can be used in the same way as committee.	
Kompenserende tiltak	Compensatory corrective	Midlertidige tiltak som iverksettes for å hindre gjentakelse av et avvik eller en hendelse frem til korrigerende tiltak er gjennomført.	Statens Jernbanetilsyn "Oppfølging av avvik og uønskede hendelser." https://www.sjt.no/jernbane/veiledere/sikkerhetsstyring/oppfolging-av-avvik-og-uonskede-hendelser/	Temporary measures that are taken to prevent the recurrence of a deviation or incident until corrective measures have been implemented.	
Konsekvensutredning	Environmental Impact Assessment	Konsekvensutredning er en særskilt vurdering og beskrivelse av de miljø- og samfunnsmessige virkningene som vil komme av en arealplan eller et tiltak. Konsekvensutredninger skal sikre at virkninger på miljø, naturressurser og samfunn blir tatt i betraktning under planlegging av tiltaket, og når det tas stilling til om, og eventuelt på hvilke vilkår, dette kan gjennomføres. Bestemmelsene skal også sikre en åpen planleggingsprosess der berørte parter skal bli hørt. inkluderer EIA og SGS 10	Store norske leksikon European Commission	Environmental assessment is a procedure that ensures that the environmental implications of decisions are taken into account before the decisions are made. Environmental assessment can be undertaken for individual projects, such as a dam, motorway, airport or factory, on the basis of Directive 2011/92/EU (known as 'Environmental Impact Assessment' – EIA Directive) or for public plans or programmes on the basis of Directive 2001/42/EC (known as 'Strategic Environmental Assessment' – SEA Directive). The common principle of both Directives is to ensure that plans, programmes and projects likely to have significant effects on the environment are made subject to an environmental assessment, prior to their approval or authorisation. Consultation with the public is a key feature of environmental assessment procedures.	
Konsept (Prosjekt)	Concept	Et konsept er en mulig måte å gå fram på for å løse et problem/behov eller skape en endring	NND	A concept is a possible way of proceeding to solve a problem/need or create a change	
Konsesjon	License	Uten konsesjon av Kongen kan ingen oppføre, eie eller drive atomanlegg. Konsesjonen skal gjelde for et bestemt driftssted. Varigheten bør som hovedregel være begrenset til et bestemt angitt tidsrom. Overføring av atomanlegg eller dets drift til ny eier eller innehaver trenger særskilt konsesjon.	Atomenergi loven § 4	A legal document issued by the regulatory body granting authorization to perform specified activities relating to a facility or activity.	
Kontaminering	Contamination	Stoffer (både radioaktive og stabile) på overflater, eller i faste stoffer, væsker eller gasser (inkludert menneskekroppen), hvor deres tilstedeværelse er utilsiktet eller uønsket, eller prosessen som gir opphav til deres tilstedeværelse på slike steder.	IAEA Safety Glossary (2018)	Radioactive substances on surfaces, or within solids, liquids or gases (including the human body), where their presence is unintended or undesirable, or the process giving rise to their presence in such places.	
Kontekstanalyse	Context analysis	Kontekst er en sammenheng noe befinner seg i. Det er altså de forholdene i omgivelsene som er relevante for forståelsen eller tolkningen av en situasjon eller et forhold. NNDs kontekstanalyse er todelt og består av: -interessentanalyse -analyse av forhold (f.eks pandemi, valutasingninger osv)	Store norske leksikon NND	Context in which something is situated. It is therefore the conditions in the surroundings that are relevant to the understanding or interpretation of a situation or a relationship. NND's context analysis is two-part and consists of: -stakeholder analysis -analysis of conditions (e.g. pandemic, currency fluctuations, etc.)	
Kontinuerlig forbedring	Continuous improvement	Gjentatt aktivitet for å forbedre prestasjon Utdyping: basert på evaluering, læring og erfaringsoverføring	ISO 9000:2015	Repeated activity to improve performance Elaboration: based on evaluation, learning and transfer of experience	N/A
Kontrollert område/soner	Controlled area	En kontrollert sone skal være et tydelig avgrenset område der virksomheten skal kunne ha kontroll med personer, kjøretøy og annen aktivitet. Ved særlig høy risiko skal adgang og ferdsel kontrolleres med en fysisk avgrensning.	Virksomhetssikkerhetsforskriften § 39 IAEA Safety glossary (2018)	A defined area in which specific protection measures and safety provisions are or could be required for controlling exposures or preventing the spread of contamination in normal working conditions, and preventing or limiting the extent of potential exposures	

Korrigerende tiltak	Corrective actions	Tiltak som iverksettes for å fjerne årsaken til et avvik eller en hendelse.	Statens Jernbanetilsyn "Oppfølging av avvik og uønskede hendelser." https://www.sjt.no/jernbane/veiledere/sikkerhetsstyring/oppfolging-av-avvik-og-uonskede-hendelser/	Measures taken to remove the cause of a deviation or incident.	
Kravdokument	Requirements document	Interne kravdokumenter: Strategi- og politikk- dokumenter Eksterne kravdokumenter: Lover, forskrifter og standarder	NND	Internal requirements documents: Strategy and policy documents External requirement documents: Laws, regulations and standards	
Kravområde	Requirement area	Krav deles inn i områder, <i>kravområder</i> , slik at krav som ligner hverandre eller har tilsvarende betydning kan tolkes og benyttes på samme måte for NNDs virksomhet uansett hvilket kravsettende dokument det tilhører.	Operations Experience (OE) Good practice	Areas into which requirements documents have been divided in order for requirements that have the same meaning regardless of which requirement-setting document it belongs to, shall be interpreted and applied in the same way for NND's activities.	N/A
Kritikalitet	Criticality	Tilstanden til en nukleær kjedereaksjon der kjedereaksjonen er stabil og selvpopprettholdende med konstant effekt.	IAEA Safety glossary (2018)	The state of a nuclear chain reacting medium when the chain reaction is just self-sustaining (or critical), i.e. when the reactivity is zero.	
Kritisk vei (Prosjekt)	Critical Path	Sammenhengende kjede av kritiske aktiviteter fra start til slutt i prosjektet som bestemmer korteste varighet fra start til slutt.	NND	Coherent chain of critical activities from start to finish in the project that determines the shortest duration from start to finish.	
Krypto	Crypto	Benyttes for å sikre informasjon dersom det skulle være fare for at denne blir kompromittert enten bevisst eller ubevisst. Her tar man for seg elementer som konfidensialitet, integritet og autentisitet avhengig av situasjon og bruk.	Sikkerhetsloven §9-1	Used to secure information if there is a risk of it being compromised either consciously or unconsciously. Here, elements such as confidentiality, integrity and authenticity are considered, depending on the situation and use.	
Kryptografi	Cryptography	Vitenskapen om prinsipper og teknikker for å skjule informasjon slik at bare de(n) som er autorisert har mulighet til å avsløre innholdet.	Sikkerhetsloven §9-1	The science of principles and techniques for hiding information so that only those authorized to reveal its contents.	
Kvalitetskontroll	Quality Control (QC)	Del av kvalitetsledelse med fokus på å oppfylle krav til kvalitet. (f.eks kontroll av sluttprodukt, råvarer, avfallspakker, etc.)	ISO 9000:2015	Part of quality management intended to verify that structures, systems and components correspond to predetermined requirements.	
Kvalitetsplan	Quality plan	Spesifikasjon av prosedyrer og tilhørende ressurser som anvendes når og av hvem for et bestemt objekt	ISO 9000:2015	Specification of the procedures and associated resources to be applied when and by whom to a specific object	
Kvalitetssikring (KS)	Quality Assurance (QA)	En planlagt og systematisk aktivitet for å sikre at et produkt eller en tjeneste oppfyller kravene til kvalitet. Skaffer tiltro til at krav oppfylles. (f.eks revisjoner, periodisk sikkerhetsgjennomgang og ledelsens gjennomgåelse)	NND	The function of a management system that provides confidence that specified requirements will be fulfilled	
Kvalitetsstyring	Quality Management	Styrer samvirkende prosesser og ressurser som kreves for å gi verdi og realiserer planlagte resultater for relevante interesseparter.	NND	Manages interacting processes and resources required to provide value and realize results for relevant stakeholders	N/A
Lager	Storage facility	Konstruksjon som er designet for å oppbevare f.eks. radioaktive kilder, radioaktivt materiale, brukt brensel eller annet radioaktivt avfall som hindrer det i å komme på avveie, og hvor hensikten er å ta materialet ut igjen.	NND IAEA Safety glossary (2018)	The holding of radioactive sources, radioactive material, spent fuel or radioactive waste in a facility that provides for their/its containment, with the intention of retrieval.	N/A
Lavanriket uran	Low enriched uranium (LEU)	Uran som inneholder mindre enn 20 % av isotopen U-235	IAEA Safety glossary (2018)	Enriched uranium containing less than 20% of the isotope ²³⁵ U.	N/A
Ledelsesprosess	Management process	"Prosesser knyttet til strategisk planlegging, etablering av politikk, sette mål, sikre kommunikasjon, sikre tilgjengelighet av ressurser for gjennomføring av kvalitetsmål, for ønskede resultater av aktiviteter og for ledelsens gjennomgåelse"	IAEA Safety Report Series (SRS) No. 75	Processes relating to strategic planning, establishing policies, setting objectives, ensuring communication, ensuring availability of resources for quality objectives, for the desired results of activities and for management review	N/A
Logiske sikringstiltak		Logisk sikkerhet er beskyttelse av informasjon, systemer og tjenester mot kriminelle handlinger, uhell og manipulering, slik at sannsynligheten for og konsekvensen av hendelser minimeres. Logisk sikkerhet omfatter: - Konfidensialitet: sikkerhet for at bare autoriserte personer har tilgang til sensitiv informasjon, og at den ikke avsløres til uvedkommende - Integritet: sikkerhet for at informasjonen og informasjonsbehandlingen er fullstendig, nøyaktig og gyldig, og et resultat av autoriserte og kontrollerte aktiviteter - Tilgjengelighet: sikkerhet for at en tjeneste oppfyller bestemte krav til stabilitet, slik at aktuell informasjon er tilgjengelig ved behov	NSM Grunnprinsipper for IKT-sikkerhet	N/A	
Løype		Tillatelse fra vedkommende departement til å fremstille, eie, lagre, behandle, transportere, omsette eller for øvrig inneha eller anbringe atomsubstans. Løype trengs dog ikke i den utstrekning virksomhet som her nevnt omfattes av konesjon som er gitt etter § 4.	Atomenergiloven § 5		
Materialregnskap	Inventory	Aktiviteter utført for å fastslå mengden av nukleært materiale som er tilstede i definerte områder og endringene i disse mengdene innen definerte perioder. Elementer i materialregnskap inkluderer: etablering av regnskapsområder, journalføring, måling av nukleært materiale, utarbeidelse og innlevering av regnskapsrapporter, og verifisering av riktigheten av regnskapsinformasjon.	IAEA Safeguards Glossary 2001	Activities carried out to establish the quantities of nuclear material present within defined areas and the changes in those quantities within defined periods. Elements of nuclear material accounting include: establishment of accounting areas, record keeping, nuclear material measurement, preparation and submission of accounting reports, and verification of the correctness of the nuclear material accounting information	
Milepæl (Prosjekt)	Milestone	En planlagt registrerbar hendelse knyttet til definert ferdigstillelse eller et oppnådd delresultat	NND	A scheduled recordable event associated with defined completion or an achieved partial result	
Målbilde	Target value	Beskriver og visualiserer ønsket fremtidsstilling Forteller ambisjonsnivået	NND	Describes and visualizes the desired future state Tells the level of ambition	
Nestenhendelse	Near miss	En potensiell betydelig hendelse som kunne ha inntruffet som konsekvens av en sekvens av faktiske hendelser, men som ikke fant sted på grunn av forhold som var gjeldende på det aktuelle tidspunktet.	IAEA Safety Glossary NSM: Veileder for virksomhetens håndtering av uønskede hendelser	A potential significant event that could have occurred as the consequence of a sequence of actual occurrences but did not occur owing to the conditions prevailing at the time. (Safety Glossary)	
NNDs organisasjon	NNDs organization	NNDs organisasjon er summen av roller, stillinger, myndighet og ansvar utformet for å levere hele bredden av aktiviteter i henhold til NND sitt samfunnsoppdrag. Organisasjonen inkluderer definisjon av nødvendig kompetanse og ressurser for hele omfanget av NNDs samfunnsoppdrag.	NND	NND's organization is the sum of roles, positions, authority and responsibility designed to deliver the full range of activities in accordance with NND's societal mission. The organization includes a definition of the necessary competence and resources for the entire scope of NND's social mission	
NORM	NORM	Naturlig forekommende radioaktive stoffer	IAEA Safety Glossary (2018)	Radioactive material containing no significant amounts of radionuclides other than naturally occurring radionuclides	

Nukleær Basisorganisasjon	Nuclear Baseline organization	Nukleær Basisorganisasjon er en organisasjon som skal kunne drifte og sikre (safety og security) nukleære anlegg under normal drift og ved rimelig forventede hendelser, samt ha nødvendig ressurser og kompetanse for å være i samsvar med alle tilhørende nukleære krav	NND	Nuclear Baseline Organization is an organization that must be able to operate and ensure (safety and security) nuclear facilities during normal operation and in the event of reasonably expected events, as well as having the necessary resources and expertise to comply with all associated nuclear requirements	
Nukleær sikkerhet (Safety)	Nuclear Safety	Prosesser og prosedyrer som fører til sikker drift, unngåelse	IAEA Safety Glossary (2018)	The achievement of proper operating conditions, prevention of accidents and mitigation of accident consequences, resulting in protection of workers, the public and the environment from undue radiation risks.	
Nukleær sikkerhet (Security)	Nuclear Security	1. Forebygging og oppdagelse av og respons på kriminelle eller forsøttlige uautoriserte handlinger som involverer kjernefysisk materiale, annet radioaktivt materiale, tilhørende anlegg eller tilknyttede aktiviteter. 2. Forebygging og oppdagelse av og respons på tyveri, sabotasje, uautorisert tilgang, ulovlig overføring eller andre ondssinnede handlinger som involverer kjernefysisk materiale, annet radioaktivt materiale eller tilhørende fasiliteter.	IAEA Safety Glossary (2018)	1. The prevention and detection of, and response to, criminal or intentional unauthorized acts involving nuclear material, other radioactive material, associated facilities or associated activities. 2. The prevention and detection of, and response to, theft, sabotage, unauthorized access, illegal transfer or other malicious acts involving nuclear material, other radioactive material or their associated facilities.	
Nukleært anlegg	Nuclear installation	Ethvert kjernefysisk anlegg som er autorisert og som er en del av brenselssyklus, unntatt anlegg for utvinning eller prosessering av uranmalm eller thoriummalm og deponeringsanlegg for radioaktivt avfall	IAEA Safety Glossary (2018)	Any nuclear facility subject to authorization that is part of the nuclear fuel cycle, except facilities for the mining or processing of uranium ores or thorium ores and disposal facilities for radioactive waste.	
Nukleært basisområde	Nuclear Baseline Area	De aktiviteter og anlegg som dekkes av konsesjonskravene for å eie og drifte nukleært anlegg	NND	The activities and facilities covered by the license requirements for owning and operating a nuclear facility	
Nukleært materiale	Nuclear material	Plutonium, anrikt uran, naturlig uran, utarmet uran, isotopen uran-233, thorium, samt ethvert materiale som inneholder ett eller flere av disse stoffer. Plutonium med mer enn 80% plutonium-238 regnes også som nukleært materiale dersom det ikke er innoperert i pasienter som ledd i medisinsk behandling. Malmer regnes ikke som nukleært materiale.	Forskrift om besittelse, omsetning og transport av nukleært materiale og flerbruksvarer	Plutonium except that with isotopic concentration exceeding 80% in ²³⁸ Pu; ²³³ U; uranium enriched in the isotopes ²³⁵ U or ²³³ U; uranium containing the mixture of isotopes as occurring in nature other than in the form of ore or ore residue; any material containing one or more of the foregoing.	
Nærstående	Related parties	Personer som er i nær familie eller som har annen nær tilknytning som kan ha betydning for om en person er sikkerhetsmessig skikket.	Sikkerhetsloven § 1-5	People who are close family members or who have other close connections that may have an impact on whether a person is fit for safety.	
Nødkjølekrets	Emergency Core Cooling System (ECCS)	Et system for å injisere vann i primærkretsen for å sikre kjernekjøling når vannbeholdningen i primærkretsen avtar. Sikrer en kontrollert tilstand i design-basis ulykker	IAEA: SSG-56	A system to inject water into the reactor coolant system in order to ensure core cooling when the reactor coolant system water inventory decreases. Ensures a controlled state in design basis accidents	
Nøkkelindikatorer	Key Performance Indicator (KPI)	Kvantifiserbar verdi som brukes til å evaluere hvordan virksomheten presterer opp mot sine mål	NND	IAEA Safety glossary 2015 edition: Indicator: Characteristic of a process that can be observed, measured or trended to infer or directly indicate the current and future performance of the process, with particular emphasis on satisfactory performance for safety.	
Objekt	Object	Et fysisk objekt er en livløs gjenstand eller legeme som består av et materiale med masse og fylde.	NND	A physical object is an inanimate object or body that consists of a material with mass and volume.	
Observasjon	Observation	En situasjon som under litt endrede omstendigheter kunne forårsaket skade på mennesker, miljø og/eller materiell.	NND	A situation which, under slightly changed circumstances, could cause damage to people, the environment and/or material.	
Omfang (Prosjekt)	Scope	Summen av produktene, tjenestene og resultatene som skal leveres i et prosjekt.	NND	The sum of the products, services and results to be delivered in a project.	
Periodisk sikkerhetsgjennomgang	Periodic Safety Review	Systematisk verifisering og dokumentasjon av at anleggets drift er i tråd med gjeldende vilkår for drift og at operativtelse er overholdt for å kunne avklare om atomanlegget fortsatt er egnet til videre drift.	Konsesjonsvilkår 22 og IAEA Safety glossary 2018 edition	A systematic reassessment of the safety of an existing facility (or activity) carried out at regular intervals to deal with the cumulative effects of ageing, modifications, operating experience, technical developments and siting aspects, and aimed at ensuring a high level of safety throughout the service life of the facility (or activity).	
Personellsikkerhet	Personnel security measures	Tiltak, handlinger og vurderinger for å hindre at personer som kan utgjøre en sikkerhetsrisiko, plasseres eller er plassert i stillinger eller roller slik at det er aktuelt å frykte brudd på sikkerhetsloven.	NSM	Measures, actions and assessments to prevent persons who may pose a security risk from being placed or are placed in positions or roles so that it is relevant to fear a breach of the Security Act.	
Personkontroll	Vetting	Innhenting av relevante opplysninger i forbindelse med en forespørsel om sikkerhetsklarering og adgangsklarering. Dette omfatter opplysninger gitt av personen som skal sikkerhetsklareres og andre opplysninger som klareringsmyndigheten sitter med.	Sivil klareringsmyndighet	Obtaining relevant information in connection with a security clearance and access clearance request. This includes information provided by the person to be security cleared and other information held by the clearance authority.	
Politikk	Policy	Dokument som beskriver beslutning tatt av toppledelsen om hvilke retningslinjer som gjelder i en organisasjon.	lederkilden.no	Document that describes the decision taken by top management about which guidelines apply in an organisation.	
Portefølje (Prosjekt)	Portfolio	En portefølje samler alle programmer og prosjekter som jobber mot samme strategiske målområde i strategihuset.	NND	A portfolio brings together all programs and projects that work towards the same strategic target area in the strategy house.	
Predekomisjonering	Pre-decommissioning	Aktiviteter som utføres under den post-operasjonelle fasen (transisjonsfase) som forberedelse før godkjenning av tilsynsmyndigheten for å utføre dekommisjoneringsaktiviteter.	PREDEC 2016: IAEA Perspectives on Preparation for Decommissioning, February 16-18, Lyon, France.	Preparatory actions during the post-operational phase before approval by the regulator to start performing decommissioning activities.	
Primærkrets	Primary Cooling System	Komponentene som er nødvendige for å tilveiebringe og opprettholde tilstrekkelige kjølebetingelser (trykk, temperatur og kjølevæskestrømningshastighet) i reaktorkjernen for brenselet i drift.	IAEA SSG-56	The components necessary to provide and maintain adequate core cooling conditions (pressure, temperature and coolant flow rate) for the fuel in power operation.	
Probabilistisk sikkerhetsvurdering (PSA)	Probabilistic Safety Assessment (PSA)	En omfattende, strukturert tilnærming til å identifisere feilsenarioer, som utgjør et konseptuelt og matematisk verktøy for å utlede numeriske estimater av risiko.	IAEA Glossary 2018	A comprehensive, structured approach to identifying failure scenarios, constituting a conceptual and mathematical tool for deriving numerical estimates of risk	
Problemmavfall	Problematical waste	NND benytter ikke Problemmavfall; se øvrige avfallsdefinisjoner (farlig, radioaktivt, konvensjonelt)	NND	NND does not use problematic waste; see other waste definitions (hazardous, radioactive, conventional)	
Produksjon		Forteller hva som blir produsert eller organisasjonens aktiviteter, men ikke noe om verdien/nivået av produksjonen.	NND	Tells what is produced or the organization's activities, but nothing about the value/level of production.	
Prognose (Prosjekt)	Forecast	Antatt fremtidig utvikling eller resultat, ofte i forhold til kostnader og tid	NND	Assumed future development or result, often in relation to costs and time	
Program (Prosjekt)	Program	En samling av prosjekter som blir ledet på en koordinert måte, slik at man oppnår resultater som ikke ville vært mulig hvis man så på hvert prosjekt som uavhengig av alle andre. Alle prosjektene har et felles formål.	NND	A collection of projects that are managed in a coordinated way, so that results are achieved that would not be possible if each project were viewed as independent of all others. All the projects have a common purpose.	

Prosedyre	Procedure	Prosedyre er prosessorientert (dvs. den beskriver et sett av aktiviteter/oppgaver som må gjennomføres i en bestemt rekkefølge). En prosedyre beskriver hva og hvordan oppgaven/aktiviteten skal gjennomføres og av hvem. (f.eks NND benytter prosedyrer der det ikke tegnes ut et nytt prosessnivå til tilhørende prosess i Simpli, og/eller det er behov for å tydeliggjøre et prosessstrinn i en prosess.) (Se dokument "Utarbeide styrende dokumentasjon")	NND	A procedure is process-oriented (ie it describes a set of activities/tasks that must be carried out in a specific order). A procedure describes what and how the task/activity is to be carried out and by whom. (e.g. NND uses procedures where a new process level is not drawn for the associated process in Simpli, and/or there is a need to clarify a process step in a process.) (See document "Utarbeide styrende dokumentasjon")	
Prosess	Process	En prosess er en systematisk rekkefølge av aktiviteter som til sammen skaper et ønsket resultat	ISO 9000:2015 Samling av beslektede eller samvirkende aktiviteter som bruker inngangsfaktorer til å levere et tiltenkt resultat	IAEA Safety glossary 2015 edition: A course of action or proceeding, especially a series of progressive stages in the manufacture of a product or some other operation. 2. A set of interrelated or interacting activities that transforms inputs into outputs. - A product is the result or output of a process.	
Prosessområde (i Kjernen)	Process area (Kjernen)	Et prosessområde er en samling av prosesser som har en felles tilhørighet.	NND	A process area is a collection of processes that have a common affiliation.	N/A
Prosjekt	Project	En midlertidig oppgave, hvor oppgaven har et klart mål der det er nødvendig med koordinert innsats fra flere ressurser, og der målet skal nås innenfor en bestemt tids- og kostnadsramme.	NND	A temporary task, where the task has a clear goal where coordinated efforts from several resources are necessary, and where the goal must be reached within a specific time and cost framework.	
Prosjekteier	Project Owner	Person som prosjektet eller oppdraget utføres for	NND	Person for whom the project or assignment is carried out	
Prosjektfase	Project phase	Tidsavgrenset periode i prosjektprosessen. En periode mellom to definerte punkter der prosjektet utfører arbeid for å produsere et definert produkt. Et prosjekt kan ikke gå fra en fase til en annen uten at leverings- og beslutningsgrunnlaget er godkjent. Fasene i prosjektprosessen er: Ide/behov, prosjektoppstart, konseptutredning, planlegging, gjennomføring, overlevering og evaluering	NND	Time-limited period in the project process. A period between two defined points during which the project performs work to produce a defined product. A project cannot move from one phase to another without the delivery and decision basis being approved. The phases in the project process are: Idea/need, project start-up, concept investigation, planning, implementation, handover and evaluation	
Prosjektkontor	Project Office	Organisasjonseenhet som skal støtte virksomheten i dens bruk av prosjektarbeidsformen.	NND	Organizational unit that will support the business in its use of the project work method	
Prosjektledelse	Project Management	Koordinerte aktiviteter for å styre, lede og kontrollere oppnåelse av fastsatte mål	NND	Coordinated activities to manage, direct and control the achievement of set objectives	
Prosjektleder	Project Leader	Personen som har ansvar for å levere prosjektets resultatmål innenfor rammene som er gitt knyttet til omfang, kvalitet, tid, ressurser og kostnad	NND	The person who is responsible for delivering the project's performance targets within the framework given in relation to scope, quality, time, resources and cost	
Prosjektmandat	Project mandate	Dokument som beskriver det oppdraget prosjektet har fått. Mandatet vil inneholde blant annet prosjektets navn, hvem som er prosjekteier og prosjektleder, bakgrunnen for prosjektet, prosjektets formål, mål og rammebetingelser.	NND	Document describing the assignment the project has been given. The mandate will contain, among other things, the name of the project, who is the project owner and project manager, the background to the project, the project's purpose, goals and framework conditions.	
Prosjektnedbrytningsstruktur	Work Breakdown Structure (WBS)	Hierarkisk nedbryting av den arbeidsoppgaven prosjektet skal utføre.	NND	Hierarchical breakdown of the work task the project must perform	
Prosjektorganisasjon	Project Organisation	En midlertidig organisasjon som er opprettet for å gjennomføre et prosjekt	NND	A temporary organization that has been created to carry out a project	
Prosjektprosessen	Project process	Den overordnede rammene for hvordan prosjekter i NND styres og implementeres.	NND	The overall framework for how projects in NND are managed and implemented	
Prosjektstatus	Project Status	Prosjektets tilstand på et spesifikt tidspunkt	NND	The state of the project at a specific point in time	
Prosjektstyre	Project Board	Besluttende organ for Prosjekter i NND, se Styringskomite	NND	Decision-making body for Projects in NND, see "Styringskomite"	
Prosjektstyringsplan (Styringsdokument)	Project Steering Plan	Prosjektstyringsplanen er et samleddokument for den styringsinformasjonen som utgjør «kontrakten» mellom prosjekteier og prosjektleder. Dokumentet beskriver måten prosjektet skal administreres og skal oppdateres jevnlig og gjenspeile nåværende status og planer.	NND	The project management plan is a summary document for the management information that constitutes the "contract" between the project owner and the project manager. The document describes the way the project is to be managed and must be updated regularly and reflect the current status and plans.	
Pågående dekommissioneringsplan	Ongoing Decommissioning Plan	En plan som gjelder i perioden fra oppstart til stenging av anlegget. Denne planen revideres periodisk.	NND	A plan that applies in the period from start-up to closure of the plant. This plan is revised periodically.	
Radioaktivt avfall	Radioactive waste	Alt som regnes som avfall etter forurensningsloven § 27 første ledd, og inneholder eller er forurenset med radioaktivitet over definerte grenseverdier.	Forurensningsloven og avfallsforskriften	For legal and regulatory purposes, material for which no further use is foreseen that contains, or is contaminated with, radionuclides at activity concentrations greater than clearance levels as established by the regulatory body.	
Radioaktivt materiale	Radioactive material	Materiale som etter nasjonal lovgivning er definert som radioaktivt pga sitt innhold av radionuklider.	IAEA Safety Glossary (2018)	Material designated in national law or by a regulatory body as being subject to regulatory control because of its radioactivity	
Radioaktivt produkt	Radioactive product	Annet radioaktivt stoff (herunder avfall) som er dannet eller blitt radioaktivt ved bestråling i forbindelse med framstilling eller bruk av atombrensel	Atomenergiloven	Other radioactive material (including waste) that is formed or has become radioactive by irradiation in connection with the production or use of nuclear fuel	
Radioaktivt stoff	Radioactive substance	Stoff som sender ut alfa-, beta- eller gammastråling,	Forskrift om radioaktivt forurensning og avfall, § 2, bokstav a). IARA Safety Glossary (2018)	Substance that emits alpha, beta or gamma radiation	
Radiologisk miljøkonsekvensutredning	Radiological environmental impact assessment	Vurdering av radiologiske konsekvenser for anlegg og aktivitetet på ytre miljø med hensyn på å beskytte innbyggere og miljøet mot risiko.	IAEA Safety Glossary (2018) IAEA GSG -10	Assessment of the expected impacts of facilities and activities on the environment for the purposes of protection of the public and protection of the environment against risks.	
Radiologisk slutt rapport	Final Radiological Survey Report	Et dokument som viser hvordan NND har konkludert med at et område er fritt for radioaktivt materiale, ihht frikklassingskriterier og slik at området er kan tas ut av regulatorisk kontroll.	IAEA SRS 45	The final radiological survey report presents the final conditions at the facility and the site at the conclusion of the physical decommissioning activities.	
Reaktortank	Reactor pressure vessel	Trykkbeholderen som inneholder reaktorkjernen og andre innvendige komponenter	NND	The pressure vessel containing the reactor core and other key reactor internals	
Referansegruppe (Prosjekt)	Reference Group	Referansegruppen er en gruppe ressurspersoner som er opprettet for å gi råd til prosjektet, uten at de har noen formell myndighet i prosjektet.	NND	The reference group is a group of resource persons who have been created to give advice to the project, without having any formal authority in the project.	
Registrering	Registration	Dokument som angir resultater som er oppnådd, eller skaffer bevis på aktiviteter som er gjennomført.	ISO 9000:2015	Document that indicates results that have been achieved or provides evidence of activities that have been carried out.	
Reprosessering	Reprocessing	En prosess der radioaktive elementer av interesse separeres fra andre elementer i brukt brensel.	IAEA Safety glossary, 2018 edition	A process or operation, the purpose of which is to extract radioactive isotopes from spent fuel for further use.	
Ressursallokering (Prosjekt)	Reference Group	Referansegruppen er en gruppe ressurspersoner som er opprettet for å gi råd til prosjektet, uten at de har noen formell myndighet i prosjektet.	NND	N/A	
Ressursbilde (Kjernen)	Resource picture	Betegnelsen på all informasjon som vises på skjermen når man klikker på en prosess på startsidene til NNDs ledelsessystem	NND	The designation of all information that appears on the screen when you click on a process on the home page of NND's management system	
Ressursstyring (Prosjekt)	Resource Management	Forvaltningen av de totale ressursene i et prosjekt	NND	The management of the total resources in a project	
Resultat	Outcome	En slutning, løsning, utfall, følge eller virkning som oppstod på grunn av en aktivitet eller tjeneste.	Store norske leksikon	A conclusion, solution, outcome, consequence or effect that occurred due to an activity or service.	

Resultatdokumentasjon (se også registrering)	Records	Dokument som angir resultater som er oppnådd, eller skaffer bevis på aktiviteter som er gjennomført.	ISO 9000:2015	Document that indicates results that have been achieved or provides evidence of activities that have been carried out.	N/A
Resultatmål (Prosjekt)	Result orientated goal	Mål som sier hva som skal være oppnådd når prosjektet er ferdig. Fastsettes med utgangspunkt i effektmålene, se effektmål	NND	Objectives that state what must be achieved when the project is finished. Determined on the basis of the effect targets, see effect targets	
Risiko	Risk	Sannsynligheten for, og konsekvensen av en hendelse som kan påvirke NNDs måloppnåelse	NS 5814	The probability of, and the consequence of, an event that may affect NND's goal achievement	
Risikoaksept-kriterier	Risk Acceptance Criterion	Kriterium som legges til grunn for beslutning om akseptabel risiko.	NS 5814 ISO 31000	Terms of reference to be used to evaluate the significance or importance of an organization's risks.	
Risikoanalyse	Risk Analysis	Systematisk fremgangsmåte for å forstå, beskrive og/eller beregne risiko. Risikoanalysen utføres ved å kartlegge uønskede hendelser samt årsaker og konsekvenser av disse. Risikoanalysen er en del av risikovurderingen.	NS 5814 Society for Risk Analysis Glossary	Systematic process to comprehend the nature of risk and to express the risk, with the available knowledge	
Risikoeier	Risk owner	Enkeltindivid som har ansvaret og myndigheten til å håndtere identifisert risiko	ISO Guide 73, 3.5.1.5.	Person or entity with the accountability and authority to manage a risk	N/A
Risikokomite		Risikokomiteen ledes av direktøren i NND og er det øverste sikkerhetsorganet i etaten. Risikokomiteen har som formål å gi direktøren beslutningsgrunnlag i saker som er relevant for strategisk sikkerhet, samt overvåke og behandle NNDs risikobilde og avvik- og forbedringsarbeid.	NND	The "Risikokomiteen" is chaired by the director of NND and is the highest security body in the agency. The purpose of the risk committee is to provide the director with a basis for decision-making in matters relevant to strategic security, as well as monitor and process NND's risk picture and deviation and improvement work.	
Risikostyring	Risk Management	Risikostyring er en kontinuerlig ledelsesprosess som har som målsetting å identifisere, analysere og vurdere mulige risikoforhold i et system eller i en virksomhet, samt å finne fram til og iverksette tiltak som kan redusere mulige skadevirkninger	Risikoanalyse - Teori og metoder <i>Rausand og Utne</i>	Coordinated activities to direct and control an organization with regard to risk (ISO 31000)	
Risikovurdering	Safety Assessment	Samlet prosess som består av planlegging, risikoanalyse og risikoevaluering	NS 5814	Evaluation of the potential hazards associated with the operation of a facility or the conduct of an activity. "In general, 'safety assessment' is the assessment of all aspects of a practice that are relevant to protection and safety. For an authorized facility, this includes siting, design and operation of the facility. Safety assessment is the systematic process that is carried out throughout the lifetime of the facility or activity to ensure that all the relevant safety requirements are met by the proposed (or actual) design. Safety assessment includes, but is not limited to, the formal safety analysis. The 'safety assessment' shall include a 'safety analysis', which consists of a set of different quantitative analyses for evaluating and assessing challenges to safety by means of deterministic and also probabilistic methods. - Scope/approach - Safety criteria - Uncertainty/sensitivity - Computer codes - Operating experience"	
Rolle (relatert til organisasjon)	Role	Beskrivelse av krav, kompetanse, myndighet og ansvar for en samling aktiviteter	NND	Description of requirements, competence, authority and responsibility for a collection of activities	
Rolle i nukleær basisorganisasjon	Role in Nuclear Basisorganization	Alle roller i en nukleær basisorganisasjon skal ha rollebeskrivelser som definerer kompetansekrav, og som følges opp systematisk i forhold til samsvær. Tildeling av rollen til person krever personen har gjennomført nødvendig opplæring og trening slik at spesifikke krav til rollen er oppfylt og verifisert.	NND	All roles in a nuclear baseline organization must have role descriptions that define competence requirements, and which are followed up systematically in relation to compliance. Assigning the role to a person requires that the person has completed the necessary training and training so that specific requirements for the role have been met and verified.	
Rotårsaker	Root cause	Den grunnleggende årsaken til en hendelse eller et tilløp. Hvis rotårsaken korrigeres vil det forhindre gjentakelse av den ønskede hendelse/tilløpet til den uønskede hendelse.	IAEA Safety Glossary. Terminology Used in Nuclear Safety and Radiation Protection.2018 Edition	Latent weakness. An undetected degradation in an element of a safety layer.	
Safety-analyse	Safety Analysis	Den formelle prosessen i et sikkerhetsstudie for å avgjøre om sikkerheten ved et anlegg er ivarettatt. Denne prosessen inngår som en del av risikovurderingene som gjennomføres i sikkerhetsstudiet. Kvalitative og kvantitative analysemetoder benyttes.	IAEA Safety Glossary (2018)	Evaluation of the potential hazards associated with the operation of a facility or the conduct of an activity. 1. The formal safety analysis is part of the overall safety assessment; that is, it is part of the systematic process that is carried out throughout the design process (and throughout the lifetime of the facility or the activity) to ensure that all the relevant safety requirements are met by the proposed (or actual) design. 2. Safety analysis is often used interchangeably with safety assessment. However, when the distinction is important, safety analysis should be used as a documented process for the study of safety, and safety assessment should be used as a documented process for the evaluation of safety — for example, evaluation of the magnitude of hazards, evaluation of the performance of safety measures and judgement of their adequacy, or quantification of the overall radiological impact or safety of a facility or activity	
Samsværvurdering	Compliance Assurance	En systematisk vurdering som har som mål å verifisere at alle relevante krav oppfylles.	NND	A systematic assessment that aims to verify that all relevant requirements are met.	
Screening	Screening	En analyse som tar sikte på å eliminere faktorer som er mindre betydningsfulle ut fra forholdet som vurderes, for å understøtte etterfølgende fokus på signifikante faktorer.	IAEA Safety Glossary. Terminology Used in Nuclear Safety and Radiation Protection.2018 Edition	A type of analysis aimed at eliminating from further consideration factors that are less significant for protection or safety in order to concentrate on the more significant factors.»	
Security	Security	Forebygging av tilsiktede, vilde handlinger. (sabotasje, spionasje, kriminalitet, vandalisme etc)	NOU 2006:6 punkt 3.10		
Sekundærkrets	Secondary Cooling System	Kjølekrets som fjerner varmen fra reaktorkjølesystemet	European Nuclear Society Glossary	Cooling circuit removing the heat from the reactor cooling system	
Sidemannskontroll		Kontrollen gjennomføres av andre enn den som har produsert dokumentet/gjort jobben. Denne personen trenger ikke være uavhengig av utførelsen. En sidemannskontroll innebærer følgende: Det skal sjekkes at riktig mal er benyttet og at utarbeidelse av dokumentet/publikasjonen har foregått iht. interne krav. Det skal verifiseres at det faglige innholdet i dokumentet/publikasjonen er korrekt og i samsvar med interne og eksterne krav. Hensikten med sidemannskontrollen er å sikre god lesbarhet og sammenheng i dokumentet/publikasjonen og at innholdet er faglig korrekt.	NND	The check is carried out by someone other than the person who produced the document/did the work. This person need not be independent of the executor. A peer check involves the following: It must be checked that the correct template has been used and that the preparation of the document/publication has taken place in accordance with internal requirements. It must be verified that the academic content of the document/publication is correct and in accordance with internal and external requirements. The purpose of the peer review is to ensure good readability and coherence in the document/publication and that the content is professionally correct.	

Sikkerhet	Samlebegrep for safety og security	Evne for enkeltpersoner eller organisasjoner til å håndtere risiko og farer for å unngå skade eller tap, og likevel oppnå sine mål	Store norske leksikon	Ability of individuals or organizations to manage risks and hazards to avoid harm or loss, and still achieve their goals	
Sikkerhetsanalyse	Safety analysis	Analyse av potensielle farer knyttet til drift av et anlegg eller gjennomføring av en aktivitet Den formelle sikkerhetsanalysen er en del av den totale sikkerhetsvurderingen, og er dermed en del den dokumenterte prosessen som utføres igjennom hele design prosessen (og gjennom hele anleggets og aktivitetens levetid) for å sikre alle relevante sikkerhetskrav er ivarett i det foreslåtte (eller faktiske) design. Merknad: Begrepene sikkerhetsvurdering og sikkerhetsanalyse brukes ofte om hverandre. I de tilfeller der det er viktig å skille på disse brukes sikkerhetsanalyse om den dokumenterte prosessen for analyse av sikkerhet mens sikkerhetsvurdering benyttes om den dokumenterte prosessen for vurdering (evaluering) av sikkerhet. Forholdet mellom sikkerhetsanalyse og sikkerhetsvurdering tydeliggjøres ved at sikkerhetsvurderingen er en vurdering av sikkerhetsanalysen som gjøres opp mot bedriftens kriterier for på den måten å inngå i bevisførsel mht. ALARA/ ALARP. Tydeliggjøring: En sikkerhetsvurdering er vurdering av sikkerhetsanalysen mot bedriftens kriterier og demonstrasjon av ALARA / ALARP.	IAEA Glossary 2018	Evaluation of the potential <i>hazards</i> associated with the operation of a <i>facility</i> or the conduct of an <i>activity</i> . The formal safety analysis is part of the overall safety assessment; that is, it is part of the systematic process that is carried out throughout the design process (and throughout the lifetime of the facility or the activity) to ensure that all the relevant safety requirements are met by the proposed (or actual) design. Safety analysis is often used interchangeably with safety assessment. However, when the distinction is important, safety assessment should be used as a documented process for the study of safety, and safety assessment should be used as a documented process for the evaluation of safety - for example, evaluation of the magnitude of hazard, evaluation of the performance of safety measures and judgement of their adequacy, or quantification on the overall radiological impact or safety of a facility or activity.	
Sikkerhetsgradert anskaffelse	Security graded procurement	En anskaffelse som innebærer at leverandøren av varen eller tjenesten kan få tilgang til eller tilvirker sikkerhetsgradert informasjon, jf. § 5-3, eller få tilgang til et skjermingsverdig objekt eller infrastruktur, jf. § 7-1.	Sikkerhetsloven §9-1	An acquisition which means that the supplier of the goods or service can gain access to or produce security-rated information, cf. § 5-3, or gain access to an object or infrastructure worthy of shielding, cf. § 7-1	
Sikkerhetsklarering	Security clearance	En sikkerhetsklarering er en avgjørelse foretatt av en klareringsmyndighet om en persons antatte	NSM Sikkerhetsloven § 5-3 med	A security clearance is a decision made by a clearance authority about a person's assumed security suitability. When	
Sikkerhetskomite	Safety Committee	Dette er et rådgivende organ og består av en gruppe fageksperter fra stab og driftsorganisasjonen. De skal gi råd om sikkerheten ved drift av et autorisert anlegg	Safety glossary 2018 edition SSR-3 § 6	Safety glossary: A group of experts convened by the operating organization to advise on the safety of operation of an authorized facility. SSR-3 § 6:	
Sikkerhetskontroll (safeguard)	Safeguards	Politisk og teknisk kontroll med nukleært materiale (uran, plutonium og thorium) for å forhindre at det kommer i urette hender, og at det ikke pågår skjulte aktiviteter med tanke på å lage atomvåpen.	Forskrift om besittelse, omsetning og transport av nukleært materiale og flerbruksvarer. IAEA Safeguard glossery	Nuclear safeguards is the system of policies and technical measures developed to ensure that fissionable materials are being used for their intended purposes and are controlled through the implementation of technologies, procedures, and	
Sikkerhetskritisk funksjon	Safety critical function	Funksjoner som er kritiske for å ivareta sikkerheten. Dette gjøres ved å samle relevant kompetanse som er gitt en myndighet til å rådgive, ta beslutninger eller utføre aktivitet innenfor gitt ansvarsområde.	NND	Functions that are critical to ensuring security. This is done by gathering relevant expertise that has been given an authority to advise, make decisions or carry out activities within a given area of responsibility.	
Sikkerhetskritisk organisasjon	Safety critical organization	Summen av de sikkerhetskritiske rollene som er nødvendig for å kravstille, kontrollere og rapportere sikkerheten i de nukleære anleggene.	NND	The sum of the safety-critical roles that are necessary to demand, control and report the safety of the nuclear facilities.	
Sikkerhetskritisk rolle	Safety critical role	Rolle som ved feil utførelse eller fravær av ressurser i rollen kan føre til en kritisk uønsket hendelse i de nukleære anleggene. Sikkerhetskritiske roller har særskilt myndighet til å gjøre inngripen i driften eller sikringen av de nukleære anleggene og må ha definert stedfortreder og tilgjengelighet.	NND	Role which, if performed incorrectly or lack of resources in the role, can lead to a critical unwanted event in the nuclear facilities. Safety-critical roles have special authority to intervene in the operation or safeguarding of the nuclear facilities and must have defined substitutes and availability.	
Sikkerhetskultur	Safety culture	Kombinasjonen av egenskaper og holdninger i organisasjon og hos enkeltpersoner som sikrer at hensynet til sikkerhet gis nødvendig prioritet.	IAEA Safety Glossary, 2018 edition	The assembly of characteristics and attitudes in organizations and individuals which establishes that, as an overriding priority, protection and safety issues receive the attention warranted by their significance.	
Sikkerhetsmessige driftbetingelser og vilkår (SDV) / OLC	Operational Limits and Conditions (OLC)	Sikkerhetsmessige driftbetingelser og vilkår (SDV) oppsummerer betingelsene og begrensningene som gjelder under normal drift av et atomanlegg. Sikkerhetsstudien er et premissdokument til sikkerhetsmessige driftbetingelser og vilkår. Det er et krav at SDV må inspiseres og godkjennes for å kunne drive atomanlegget. SDV spesifiserer fysiske begrensninger for f.eks. trykk og temperatur, krav til verifisering av driftsklarhet, vedlikehold, periodisk testing, testing og inspeksjon. SDV inneholder også administrative krav til beslutningsprosesser, rapportering og hvilke tiltak som må iverksettes ved hendelser eller avvik fra vilkårene satt i SDV.	NS-G-4.4 SSR-3 R#71	A set of rules setting forth parameter limits, the functional capability and the performance levels of equipment and personnel approved by the regulatory body for safe operation of an authorized facility. - [prescribed limit]. A limit established or accepted by the regulatory body. The term authorized limit is preferred. - Primary limit. A limit on the dose or risk to an individual. - Safety limits. Limits on operational parameters within which an authorized facility has been shown to be safe. Safety limits are operational limits and conditions beyond those for normal operation. - [Secondary limit]. A limit on a measurable quantity that corresponds to a primary limit. ! Such a limit meets the definition of derived limit, and derived limit should be used. For example, the annual limit on intake, a derived limit, corresponds to the primary limit on annual effective dose for a worker.	
Sikkerhetsrapport	Safety report	Sikkerhetsrapporten er et sentralt konsesjonsdokument, utviklet av driftsorganisasjonen og brukt av reguleringsorganet for å vurdere tilstrekkelig anleggssikkerhet i alle stadier av levetiden til et atomanlegg, og for å bestemme egnetheten til konsesjonsgrunnlaget. Sikkerhetsrapporten, som består av enten et enkelt dokument eller et integrert sett med dokumenter og som samlet utgjør konsesjonsgrunnlaget for anlegget, bør gi en tilstrekkelig bevisførsel for at atomanlegget oppfyller gjeldende sikkerhetskrav og at sikkerheten er ivarett. Merknad: NND bruker begrepet sikkerhetsrapport for alle typer anlegg, og skiller dermed ikke på sikkerhetsrapport og sikkerhets analyse rapport. Sikkerhetsrapporten er nøkkeldokumentet i konsesjonssøknaden som støttes av et sett referansedokumenter	Atomenergi-loven Konsesjons-vilkår 6 IAEA SSG-61	IAEA SSG-61 Rec. 2.1: The safety analysis report is a key licensing document, developed by the operating organization and used by the regulatory body in assessing the adequacy of plant safety in all stages of the lifetime of a nuclear power plant to determine the suitability of the licensing basis. The safety analysis report, compiled either as a single document or as an integrated set of documents that collectively constitute the licensing basis of the plant, should provide an adequate demonstration that the nuclear power plant meets all applicable safety requirements.	SAR Sikkerhetsrapport

Sikkerhetsstudie	Safety Case	<p>En sikkerhetsstudie er summen av dokumentert informasjon og argumenter som underbygger sikkerheten til det aktuelle anlegget, aktiviteten, driften eller modifikasjonen. Videre gir sikkerhetsstudien en skriftlig begrunnelse for at relevante standarder er oppfylt og at risikoen er redusert så lavt som praktisk mulig (ALARP). Derfor er sikkerhetsstudie en samling argumenter og bevis som underbygger at sikkerheten til et anlegg eller en aktivitet er ivaretatt. Sikkerhetsstudien vil normalt sett inneholde funnene i en sikkerhetsvurdering og en begrunnelse som gir tiltro til og underbygger at sikkerheten er ivaretatt.</p> <p>Merknad: NND bruker begrepet sikkerhetsstudie for å omfatte helheten av dokumentasjonen utarbeidet av designer, konsesjonsinnehaver eller ansvarlig for anlegg/ aktivitet, som med basis i høye standarder for nukleær sikkerhet (inkludert radiologisk) og håndtering av radioaktivt avfall viser at sikkerheten er ivaretatt. Dette innebærer at begrepet sikkerhetsstudie kan brukes om et område som inkluderer flere enkeltanlegg, et anlegg, en del av et anlegg, en endring av et anlegg eller aktivitetene innenfor et anlegg, eller til andre forhold som er vesentlige for sikkerheten. Det er verdt å merke seg at sikkerhetsstudie ikke bare handler om sikkerhetsrapporten og sikkerhetsdokumentasjonen, det er hvordan resultatene</p>	ONR Guide IAEA Glossary 2018	<p>ONR: The nuclear safety case is a term used to encompass the totality of the documentation developed by a designer, licensee or dutyholder to demonstrate high standards of nuclear (including radiological) safety and radioactive waste management.</p> <p>IAEA: A collection of arguments and evidence in support of the safety of a facility or activity</p> <p>This will normally include the findings of a safety assessment and a statement of confidence in these findings.</p>	
Sikkerhetsstyring	Safety Management	Styrer samvirkende prosesser og ressurser som kreves for å rettlede og styre en organisasjon når det gjelder sikkerhet (safety og security).	NND	Manages interacting processes and resources required to guide and manage an organization when it comes to safety (safety and security).	N/A
Sikkerhetsstyring	Safety Management	System for styring av sikkerhet	NND	System for managing safety	
Sikkerhetsstruende virksomhet	Business that threatens security	Tilsluttede handlinger som direkte eller indirekte kan skade nasjonale sikkerhetsinteresser.	Sikkerhetsloven §1-5	Intentional actions that may directly or indirectly harm national security interests.	
Sikkerhetsvurdering	Safety Assessment	<p>Prosessens og resultatet av den systematiske analysen og evalueringen av farer med potensiell radiologisk konsekvens tilknyttet anlegg og aktiviteter, og tilhørende beskyttelses- og sikkerhetstiltak.</p> <p>Merknad: Vurdering av alle aspekter av et anlegg eller en aktivitet som er relevante for beskyttelse og sikkerhet; for et autorisert anlegg inkluderer dette plassering, design og drift av anlegget.</p> <p>Den systematiske prosessen som utføres gjennom hele designprosessen (og gjennom hele levetiden til anlegg eller aktiviteten) for å sikre at alle relevante sikkerhetskrav er ivaretatt i det foreslåtte (eller faktiske) design.</p> <p>Aktiviteter som utføres for å avgjøre om krav er oppfylt, og prosessene er tilstrekkelige og effektive, og for å oppmuntre ledere til å implementere forbedringer, inkludert sikkerhetsforbedringer.</p> <p>En sikkerhetsvurdering er vurdering av sikkerhetsanalysen mot bedriftens kriterier og demonstrasjon av ALARA / ALARP.</p>	GSR Part 4	<p>In general, 'safety assessment' is the <i>assessment</i> of all aspects of a <i>practice</i> that are relevant to <i>protection and safety</i>. For an authorized facility, this includes <i>siting, design and operation</i> of the <i>facility</i>.</p> <p>Safety assessment is the systematic process that is carried out throughout the lifetime of the facility or activity to ensure that all the relevant safety requirements are met by the proposed (or actual) design. Safety assessment includes, but is not limited to, the formal safety analysis.</p>	
Skjermingsverdig informasjon	Information worthy of protection	Informasjon er skjermingsverdig dersom det kan skade nasjonale sikkerhetsinteresser at informasjonen blir kjent for uvedkommende, går tapt, blir endret eller blir utilgjengelig.	Sikkerhetsloven § 5-1	Information is worth shielding if it could damage national security interests if the information becomes known to unauthorized persons, is lost, is changed or becomes unavailable.	
Skjermingsverdig informasjonssystemer	Systems that process information worthy of protection	Systemer som behandler skjermingsverdig informasjon eller som har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner.	Sikkerhetsloven § 6-1 Virksomhetsikkerhetsforskriften § 49	Systems that process information worthy of protection or that are of decisive importance for basic national functions.	
Skjermingsverdige objekter og infrastruktur	Objects and infrastructure worthy of protection	Objekter og infrastruktur som kan skade grunnleggende nasjonale funksjoner dersom de får redusert funksjonalitet eller blir utsatt for skadeverk, ødeleggelse eller rettsstridig overtagelse. Skjermingsverdig infrastruktur; anlegg og systemer som må beskyttes mot tilsluttede uønskede hendelser av hensyn til opprettholdelse av grunnleggende nasjonale funksjoner. Skjermingsverdig objekt; eiendom som må beskyttes mot tilsluttede uønskede hendelser av hensyn til opprettholdelse av grunnleggende nasjonale funksjoner. Eiendom omfatter områder, bygninger, anlegg, transportmidler eller annet materiell, eller deler av slik eiendom.	Sikkerhetsloven § 7-1 Virksomhetsikkerhetsforskriften § 56	<p>Objects and infrastructure that can damage basic national functions if they have reduced functionality or are exposed to damage, destruction or illegal takeover.</p> <p>Decent infrastructure; facilities and systems that must be protected against intentional unwanted events for the sake of maintaining basic national functions.</p> <p>Object worthy of protection; property that must be protected against intentional unwanted events for the sake of maintaining basic national functions. Property includes areas, buildings, facilities, means of transport or other material, or parts of such property.</p>	
Skjermingsverdige verdier		Skjermingsverdig informasjon, informasjonssystem, objekt og infrastruktur	Virksomhetsikkerhetsforskriften	N/A	
Sletting/ Kassasjon (arkiv)	Deletion	Makulering/destruering av papirarkiver og sletting/destruering av digitale arkiver	Arkivloven, arkivforskriften, riksarkivarens forskrift	Shredding/destruction of paper archives and deletion/destruction of digital archives	
Spaltbart materiale/ Fissilt materiale	Fissile material	Spaltbart (eller fissilt) materiale er materiale som har de egenskaper som kreves for å opprettholde en selvstendig nukleær kjedereaksjon. Materialet har altså atomkjerner som kan spaltes i en fisjonsprosess, og kan f.eks være uran-235 og -233, eller plutonium-239.	IAEA Safety Glossary (2018)	Material containing any fissile nuclides, in particular 233U, 235U, 239Pu and 241Pu, that are able to support a self-sustaining nuclear chain reaction with neutrons of all energies, but predominantly with slow neutrons.	

Sperret område/soner		Sperret sone forstås som sone der adgang gir direkte tilgang til sikkerhetsgradert informasjon gradert KONFIDENSIELT eller høyere. En sperret sone skal være tydelig merket med det høyeste tillatte graderingsnivået og sikres i samsvar med dette graderingsnivået. Personer som skal gis permanent adgang til en sperret sone, skal være sikkerhetsklarert og autorisert for informasjonen i området. Dersom andre personer skal gis adgang, skal adgangen registreres, og personene følges av personell som har permanent adgang. Det skal være kontroll med adgangen til en sperret sone, og det skal være synlig hvem som har permanent adgang til sonen.	Virksomhetsikkerhetsforskriften §41	N/A	
SSC (System, struktur, komponent)	SSC	System, struktur, komponent. Hierarkisk inndeling av en teknisk installasjon som befinner seg omgitt av innleslutninger eller på et anleggsområde. Der system henviser til innleslutning (eksempelvis bygning eller et rom) eller en bestemt lokasjon på et anleggsområde utendørs, struktur er den spesifikke tekniske installasjonen og komponent er en del av den tekniske installasjonen	NS8360 IAEA Safety Glossary (2018)	A general term encompassing all of the elements (items) of a facility or activity that contribute to protection and safety, except human factors. System: A set of components which interact according to a design so as to perform a specific (active) function, in which an element of the system can be another system, called a subsystem. Structure: A passive element (e.g. buildings, vessels, shielding). Component: One of the parts that make up a system.	
Stokastisk effekt (stråling)	Stochastic effect (radiation)	Forandring i celler som kan føre til kreft eller genetiske effekter. Kan skje uansett dosenivå, men sannsynlighet øker med dose.	IAEA Safety Glossary (2018)	A radiation induced health effect, the probability of occurrence of which is greater for a higher radiation dose and the severity of which (if it occurs) is independent of dose.	
Strategi	Strategy	Strategi er en plan som sier noe om hva som skal gjøres for å nå konkrete mål, men strategien sier ikke noe om hvordan det skal gjøres.	https://ledelsesspire.blogspot.com/2013/02/hva-er-strategi.html	Strategy is a plan that says something about what must be done to achieve specific goals, but the strategy does not say anything about how it must be done.	
Strålevernkoordinator	Radiation Protection Officer	Ressurs som sikrer at stråledoser til ansatte og utslipp til omgivelsene holdes så lavt som rimelig mulig og i alle tilfeller innenfor gjeldende nasjonale grenser. Spesielt skal strålevernkoordinator sikre at NND: <ul style="list-style-type: none"> •Tilfredsstiller myndighetenes lover og forskrifter •Tilfredsstiller konsesjonskrav og tillatelser til radioaktivt avfall og utslipp av radioaktive stoffer til omgivelsene •Baserer seg på faglige oppdaterte anbefalinger og kunnskap om effekter av stråling på mennesker og miljø, samt utslippsmekanismer fra relevante anlegg. 	IAEA Safety Glossary (2018)	A person technically competent in radiation protection matters relevant for a given type of practice who is designated by the registrant, licensee or employer to oversee the application of regulatory requirements.	
Styrende dokument	Procedural document	Se Dokumentert informasjon	NND	N/A	
Styringskomite (Prosjekt)	Steering Committee	Komite som inkluderer prosjektets eier og som har beslutende myndighet for prosjektet. For NND er dette Prosjektstyret	NND	Committee that includes the project's owner and who has decision-making authority for the project. For NND, this is the Project Board	
Støtteprosess	Supporting process	Støtteprosesser skal støtte opp under kjerneprosessene. Dette er prosesser virksomheten må ha for å kunne gjennomføre sine kjerneprosesser (produkt- og tjenesteproduksjon).	IAEA Safety Report Series (SRS) No. 75 DFØ	These processes are not part of the core process, but they are essential in order for the core process to take place.	Støtteprosesser er muliggjørende prosesser, designet for å hjelpe verdiskapende kjerneprosesser ved å tilby ressurser og infrastruktur som kreves av sistnevnte. Hovedforskjellen mellom støtte- og kjerneprosesser er at støtteprosesser tilfører verdi til interne kunder og ikke til eksterne kunder, i strid med kjerneprosesser.
Sårbarhet	Vulnerability	Manglende evne til å motstå en uønsket hendelse eller å opprette ny stabil tilstand dersom en verdi er utsatt for uønsket påvirkning.	NSM	The inability to withstand an unwanted event or to create a new stable state if a value is exposed to an unwanted influence.	
Tertiærkrets	Tertiary Cooling System	Kjølekrets som fjerner varmen fra sekundærsystemet (HBWR)	NND	Cooling circuit that removes the heat from the secondary system (HBWR)	
Transport av farlig gods	Transport of hazardous materials	Her menes flytting av farlig gods fra et sted til et annet, inklusive nødvendig opphold som følge av transportforholdene og inklusive eventuell tid det farlige godset må befinne seg i kjøretøyer/vogner, tanker og containere som følge av trafikforholdene før, under og etter forflytningen. Transport skjer mellom områder.	NND	Here is meant the movement of dangerous goods from one place to another, including the necessary stay as a result of the transport conditions and including any time the dangerous goods must be in vehicles/wagons, tanks and containers as a result of the traffic conditions before, during and after the movement. Transport takes place between areas.	
Transuroner	Transuranium	Elementer med høyere masse tall enn uran (92).	Britannica.com	Any of the chemical elements that lie beyond uranium in the periodic table—i.e., those with atomic numbers greater than 92.	
Trygg- Troverdige-Ansvarelig	Safe - Credible - Res	NNDs verdier, felles med IFE NUK			
Uavhengig verifikasjon	Independent verification	Verifikasjon som gjennomføres av innleide eller egne ansatte. De må være tilstrekkelig uavhengige til utføreren av oppgaven.	NND	Verification carried out by contracted or own employees. They must be sufficiently independent of the person performing the task.	
Umiddelbar dekommisjonering	Immediate decommissioning	Begynner kort tid etter permanent nedstenging. Utstyr og konstruksjoner, systemer og komponenter i et anlegg som inneholder radioaktivt materiale fjernes og / eller er dekontaminert til et nivå som tillater fjerning fra regulatorisk kontroll av anlegget og frigjøring, enten for ubegrenset bruk eller med begrensninger for fremtidig bruk.	NND	Begins shortly after permanent shutdown. Equipment and structures, systems and components of a facility containing radioactive material are removed and/or decontaminated to a level that permits removal from regulatory control of the facility and release, either for unrestricted use or with restrictions on future use.	
Unntaksgrense	Exemption level	Grenseverdier, uttrykt i aktivitet (Bq) eller aktivitetkonsentrasjon (Bq/g), for når et radioaktivt stoff kan unntas fra hele eller deler av strålevernsforskriften.	Strålevernsforskriften - Vedlegg om unntaksgrenser IAEA Safety Glossary (2018)	A value, established by a regulatory body and expressed in terms of activity concentration, at or below which regulatory control may be removed from a source of radiation within a notified or authorized practice	
Utsatt dekommisjonering	Deferred decommissioning	Dekommisjonering utsettes etter permanent nedstenging. Ved atomanlegget, fjernes brensel først. Del eller hele av anlegget som inneholder radioaktivt materiale er enten behandlet eller sett i en slik tilstand at den kan lagres. Fasiliteten opprettholdes (sikker driftshvile) etterpå til den deretter kan dekontamineres og/eller demontert.	NDA	Decommissioning is postponed after permanent shutdown. At the nuclear plant, fuel is removed first. Part or all of the facility containing radioactive material has either been treated or put in such a condition that it can be stored. The facility is maintained (safe operational rest) afterwards until it can then be decontaminated and/or dismantled.	
Utvelgelsesplan	Selection plan	Plan som opprettes i forkant av identifiseringsfasen i en lokaliseringsspross	NND	Plan that is created ahead of the identification phase in a localization process	

Validering	Validation	Prosessen med å avgjøre om et produkt eller en tjeneste er tilstrekkelig til å utføre den tiltenkte funksjonen på en tilfredsstillende måte. (f.eks uttesting av forslag til løsning. Brukes i krav og analysefasen)	IAEA Safety Glossary 2018	The process of determining whether a product or service is adequate to perform its intended function satisfactorily.	
Verdivurdering av informasjon	Valuation of informa	En analyse som har til hensikt å identifisere hvilken type informasjon som er så viktige av hensyn til rikets sikkerhet og vitale nasjonale sikkerhetsinteresser at de må skjermes.	NSM	An analysis that aims to identify what type of information is so important for national security and vital national security interests that it must be protected.	Alle virksomheter har verdier, hvorav noen må sikres mens andre ikke har behov for sikring. Verdivurdering er prosessen som identifiserer om og hvorfor en verdi må beskyttes.
Verifikasjon	Verification	Prosessen med å bestemme om kvaliteten eller ytelsen til et produkt eller en tjeneste er som angitt, som tiltenkt eller etter behov. (f.eks test av design/prosess)	IAEA Safety Glossary 2018	The process of determining whether the quality or performance of a product or service is as stated, as intended or as required. Verification (typically of a design specification, a test specification or a test report) relates to the outcome of a process.	
Vitrifisering	Vitrification	En prosess der radioaktivitet blandes med smeltet glass som deretter kjøles ned og danner en stabil fast form.	NND	A process where radioactivity is mixed with molten glass which is then cooled to form a stable solid form.	